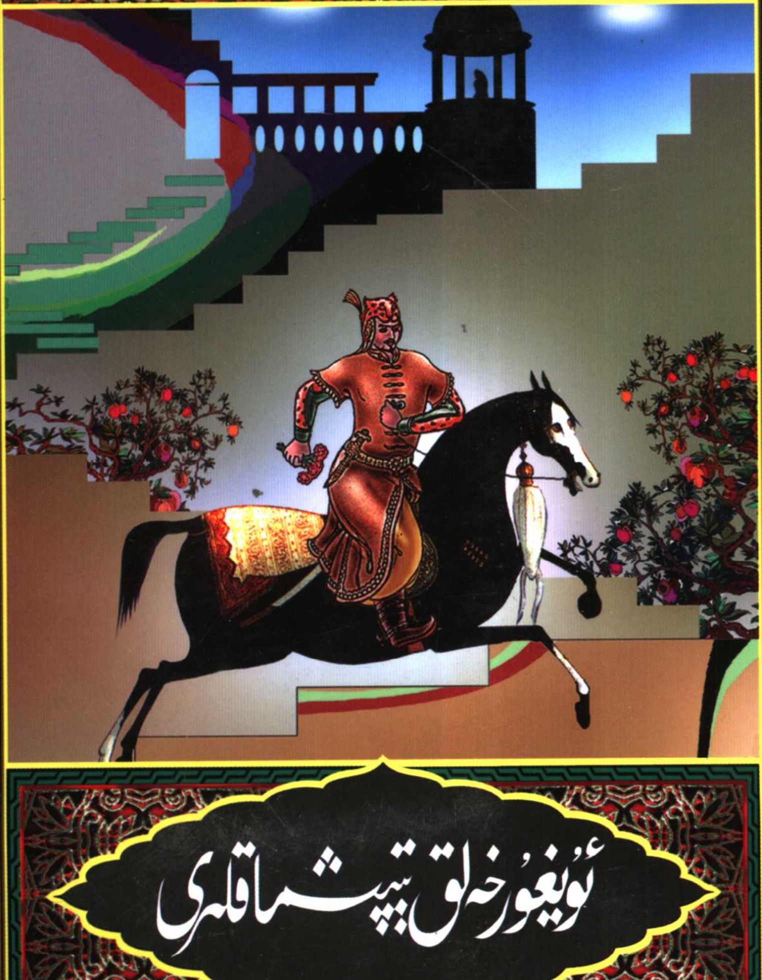

ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلىرى

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلىرى

«ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى قامۇسى»
تەھرىر ھەيئىتى نەشرگە تەييارلىغان

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

维吾尔民间谜语 /《维吾尔民间文学大典》编委会编.
乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2006.2(2007.3重印)
(维吾尔民间文学大典)
ISBN 978-7-228-09842-2

Ⅰ.维... Ⅱ.维...Ⅲ.维吾尔族-谜语-汇编
-中国-维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I277.8

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第010407号

策　　划: 阿布都热合满.艾白
艾合买提.伊明

责任编辑: 艾合买提.伊明
责任校对: 阿布勒孜.阿巴斯 等

维吾尔民间谜语(维吾尔文)

《维吾尔民间文学大典》编委会 编

新疆人民出版社出版
(乌鲁木齐解放南路348号 邮编: 830001)
新疆新华书店发行
新疆新华印刷二厂印刷
880×1230毫米 32开本 3.125印张 2插页
2006年 2月第1版　2007年3月第2次印刷
印数: 4,001-7,000

ISBN 978-7-228-09842-2 定价: 5.00元

پىلانلىغۇچىلار: ئابدۇراخمان ئەبەي
ئەخمەت ئىمىن

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەخمەت ئىمىن
مەسئۇل كوررېكتورى: ئابلىز ئابباس قاتارلىقلار

ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلىرى

«ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى قامۇسى» تەھرىر ھەيئىتى

نەشرگە تەييارلىغان

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى

(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 №)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى

شىنجاڭ شىنخۇا 2 ـ باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى: 1230 × 880 مىللىمېتىر، 32/1

باسما تاۋىقى: 3.125 قىستۇرما ۋارىقى: 2

2006 ـ يىلى 2 ـ ئاي 1 ـ نەشرى

2007 ـ يىلى 3 ـ ئاي 2 ـ بېسىلىشى

تىرازى: 4,001−7,000

ISBN 978-7-228-09842-2

باھاسى: 5.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلىرى

پىلانلىغۇچىلار: ئابدۇراخمان ئەبەي، ئەخمەت ئىمىن

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەخمەت ئىمىن

ئۈرۈمچى

2006-يىلى

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىغا دائىر
30 كىتاب نەشردىن چىقتى

ئۇيغۇر خەلق ئەپسانە ـ رىۋايەتلىرى
(2 كىتاب)

1. كۆك ياللىق بۆرە	19.00 يۈەن
2. كۆك گۈمبەز	19.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرى
(10 كىتاب)

1. بۇلبۇلگويا	17.00 يۈەن
2. يېرىل تېشىم، يېرىل	17.00 يۈەن
3. قىلىچ باتۇر	18.00 يۈەن
4. ئەجدىھا يىگىت	17.00 يۈەن
5.كۈھىقاپ پادىشاھىنىڭ قىزى	18.00 يۈەن
6. مېھرى نىقاب	17.00 يۈەن
7. ھۈۋەي باتۇر	17.00 يۈەن
8. دانىشمەن دىۋانە ۋە ئادىل پادىشاھ	17.00 يۈەن
9. مەلىكە بەرنا	17.00 يۈەن
10. بۇقا موزايلاپتۇ	17.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق داستانلىرى
(5 كىتاب)

1. ئەمىرگۇر ئوغلى	17.00 يۈەن
2. نۇزۇگۇم	17.00 يۈەن
3. يۈسۈپ ـ زىلەيخا	18.00 يۈەن

4. تاھىر ـ زۆھرە 18.00 يۈەن
5. كاككۇك بىلەن زەينەپ 19.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى
(5 كىتاب)

1. ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى ① 15.00 يۈەن
2. ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى ② 12.50 يۈەن
3. ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى ③ 16.50 يۈەن
4. ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى ④ 16.50 يۈەن
5. ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرى ⑤ 15.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق ماقال ـ تەمسىللىرى
(2 كىتاب)

1. ئۇيغۇر خەلق ماقال ـ تەمسىللىرى ① 19.00 يۈەن
2. ئۇيغۇر خەلق ماقال ـ تەمسىللىرى ② 20.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق مەسەللىرى 8.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق لەتىپىلىرى 21.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق لاپلىرى 4.50 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق چاقچاقلىرى: ھېسام چاقچاقلىرى 15.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق ئويۇنلىرى 13.00 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلىرى 5.00 يۈەن

(بۇ بىر يۈرۈش 30 كىتابنىڭ ئومۇمىي باھاسى 480 يۈەن)

مۇندەرىجە

جۈملە، قوشاق ۋە بېيىت شەكلىدىكى
تېپىشماقلار 1
ھېسابلىق تېپىشماقلار 91

جۈملە قوشاق ۋە بېيت شەكلىدىكى تېپىشماقلار

ئاغزى بىر، قۇيرۇقى ئىككىدۇر،
سەكرەپ چۈشسىڭىز ئوخشاشلا چوڭقۇر؟
(ئىشتان)

ئاق كىگىز، ئاپئاق كىگىز،
لەيلەپ يۈرەر ئۈستۈڭدە.
پۇت - قولى يوق، جېنى يوق،
ئېيتىڭلارچۇ بۇ نېمە؟
(بۇلۇت)

ئاق كېمە، ئاپئاق كېمە،
سۇدا ئۈزەر بۇ كېمە.
سېرىق تۇمشۇق، كەڭ تاپان،
ئېيتىڭلارچۇ بۇ نېمە؟
(ئۆردەك)

ئاگا بىردىن قارىسىڭىز: ئاپئاق بىپايان،
سەپسالسىڭىز ئۇزۇن كەتكەن بىر دەريا ئاققان.
بىراق، ئۇندا كۆرۈنمەيدۇ قاتنىغان قېيىق،

سۇ ئىچىدە ھەرگىزمۇ ئۈزمەيدۇ بېلىق؟
(چۆلدىكى ئالۋۇن)

ئاققان سۇدەك توختىماس
كېتىۋېرەر نىشانغا.
تارازىسى ئۆمۈرنىڭ
بەك قىممەتلىك ئىنسانغا.
گەر بىلمىسەڭ قەدرىنى
قالىسەن چوڭ پۇشايمانغا؟
(ۋاقىت)

ئانىسى تۆۋەن، بالىسى ئۈستۈن.
(دەرەخ غولى ۋە يوپۇرماق)

ئالا چاپان كىيىۋالغان،
ئۈزۈن قۇيرۇق باتۇرۇم.
« تو - كو - توك، ياپىرىم» دەپ،
يەرنى تەشكەن باتۇرۇم؟
(خوراز)

ئاق ئېتىم ئاسماندىن چۈشەر،
ئوت - چۆپنى يېمەس،
ئوت - چۆپ ئۇنى يەر؟
(قار)

ئانىسى بىر، بالىسى مىڭ؟
(ئاي، يۇلتۇز)

ئاش ئىچمەيدۇ مۇشۇكۇم،
سۇ ئىچمەيدۇ مۇشۇكۇم.
تاۋار ـ دۇردۇن ئۇستىدە
يورغىلايدۇ مۇشۇكۇم؟
(دەزمال)

ئاش، ئاشنىڭ ئىچىدە تاش
تاشنىڭ ئىچىدە يەنە ئاش؟
(ئۆرۈك)

ئاخشىمى كېلەر لەك ـ لەك،
ئەتىسى كېتەر سەك ـ سەك.
(تۈگۈلۈك ياپقۇچ)

ئاسمانغا تاياق ئاتسام،
يەرگە قان چاچرايدۇ؟
(چىلان)

ئايشىگۈلدە بىرى بار،
خۇرشىدەمدە يوق.
ئابلىكىمدە بىرى بار،
ئەرشىدىندە يوق؟
(«ئا» ھەرپى)

ئاپئاق يۇملاق بىر كورا،
ئىچىدە ئىككى خىل دورا؟
(تۇخۇم)

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ئاق ساندۇقۇم ئىچىلدى،
ئىچىدىن يىپەك شىشىلدى؟
(كۈن)

ئاسماندا ئۇچۇپ يۈرگەن ئالتە تورغاي،
ئۆمۈرۋايەت كۆكتە قونار، يەرگە قونماي؟
(ئۈكەر)

ئانىسى ئەگرى ـ توقاي،
بالىسى قىل يورغا؟
(دەريا ۋە سۇ)

ئانىسى ئۇزۇنىغا ياتىدۇ،
بالىسى توغرىسىغا؟
(ئۆي ئۆگزىسىدىكى خە ۋە جەگىلەر)

ئانىسى تىنچ تۇرىدۇ،
بالىسى يۇملايدۇ؟
(ئاشتاختا بىلەن نوغۇچ)

ئالتۇن مۇڭگۈزلۈك تېكىچەك
ئايدا سۇ ئىچەر.
كۈمۈش مۇڭگۈزلۈك تېكىچەك
كۈندە سۇ ئىچەر؟
(بوغداي ۋە گۈرۈچ)

ئاق يەردە قازان قايناپدۇ؟
(چۈمۈلە)

ئاق يەردە بالا ياغاچ.
(ئېتىز قىرى)

ئاق ئېتىم ئاسمانغا باقار.
(چىغ)

ئاكىسى ئۆكىسىنى قوغلاپ يېتەلمەيدۇ؟
(هارۋىنىڭ ئالدى ـ كەينى چاقلىرى)

ئاغزىدىن ئىچىدۇ، بۇرنىدىن چىقىرىدۇ؟
(چەينەك)

ئاغزىدا نەچچە يۈز چىشى،
بىرنى ئىككى قىلماق ئىشى.
(هەرە)

ئاي بىلەن كۈننى،
ماي بىلەن ئۈننى،
نېمە ئايرىپتۇ،
تېپىڭلارچۇ قېنى؟
(«بىلەن»)

ئاتا هەم ئانىسىدا
سەللە بىلەن ساقال بار.
يېڭى تۇغقان بالىسىدا
سەللە يوقتۇر، ساقال بار.
(ئۆچكە بىلەن ئوغلاق)

ئاچا، ئاچىنىڭ ئۈستىدە قاچا،
قاچىنىڭ ئۈستىدە چاپچا،
چاپچىنىڭ ئۈستىدە ھام ـ ھام،
ھام ـ ھامنىڭ ئۈستىدە مىش ـ مىش،
مىش ـ مىشنىڭ ئۈستىدە لىپ ـ لىپ،
لىپ ـ لىپنىڭ ئۈستىدە شىۋاق،
شىۋاقنىڭ ئۈستىدە قىياق،
قىياقنىڭ ئۈستىدە چۆچەك،
ئېيتىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟
(پۇت، قورساق، گال، ئېغىز، بۇرۇن،
كۆز، قاش، چاچ، بۆك،)

ئايىغى يوق يۈرىدۇ،
سىلىق ـ سىلىق كۈلىدۇ؟
(سۇ)

ئانىسى شالدىر ـ شاپ،
بالىسى شىلدىر شېكەر؟
(ئۈجمە)

ئانىسىدىن بالىسى يۇگۇرۇك؟
(ئوق)

ئالدى يامغۇر، كەينى قار؟
(چىگىت ئايرىيدىغان چىغرىق)

ئالتۇن قوچقار مۈڭگۈزى،

بۇغا ـ مارال تېرىسى؟
(قارا كىگىز ئۆي)

ئالىيېشىل تونى بار،
قانغا تولغان قورسىقى.
قاپقارادۇر بالىلىرى،
شۇنچە نۇرغۇن سانىقى؟
(تاۋۇز)

ئالا تونۇمنىڭ يامىقى بار،
تىكىچى يوق؟
(سېغىزخان)

ئاغزى بار،
جېنى يوق.
قۇيرۇقى بار،
يۇڭى يوق.
يۈگۈرىدۇ ئاق يەردە،
قالدۇرىدۇ قارا ئىز.
قوش تىلىدىن،
تۆكۈلىدۇ سۆز؟
(قەلەم)

ئاق يەرگە قارا پۇرچاق چېچىپتۇ؟
(قەغەز، خەت)

ئاق داستىخان سېلىۋالدىم،

ئالەم ئىچى ئاقاردى؟
(قار)

ئاق تۆگەمنىڭ بويى ئۇزۇن؟
(يول)

ئاسمانغا چىقسا ياللىدە،
يەرگە چۈشەر تاققىدە؟
(كەتمەن)

ئاتسام چالما ئاسمانغا،
قىزىل مۆلدۈر تۆكۈلدى؟
(چىلان)

ئاستىمۇ تاغ، ئۈستىمۇ تاغ،
ئوتتۇرىسى مەخمەل ئىدىر؟
(تاماق، تىل)

ئاخشىمى كېلەر ئەگلىكىم،
كۈندۈزى كېتەر لەگلىكىم؟
(ئاي)

ئاخشىمى كېتەر، ئەتىسى كېلەر؟
(كۈن)

ئاتىسى ياتار توغرا،
ئاپىسى يورغا.
قىزى ئۈسسۈلچى،

ئوغلى ئويۇنچى؟
(كۆۋرۈك، سۇ، بېلىق، پاقا)

ئاتقا مىنمەس،
ياياق يۈرمەس،
بۇرنى بىر،
قۇلىقى كىر؟
(ئىۋرىق)

ئاتتىن ئېگىز،
ئىتتىن پەس؟
(ئېگەر)

ئاق چېچەك قىسقان ئانىسى،
بالىسىنى بالغا ئوراپ ئولتۇرىدۇ قارىسى؟
(ئۆرۈك)

ئاخشام كېتەر لەگلەك،
ئەتىگەن كېلەر سەكسەك.
ئۇ نېمە؟
(كۈندۈز)

ئاقتامىدا قارا ئارغامچا.
ئۇ نېمە؟
(چۈمۈلە)

ئاق داستىخان ئۈستىدە،
قارا مېهمان ئوينايدۇ.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com